

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Albert Winsemius: De Nederlander achter de BV Singapore
Stoelinga, F.

Citation

Stoelinga, F. (2020, November 19). *Albert Winsemius: De Nederlander achter de BV Singapore*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/138392>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/138392>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/138392> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Stoelinga, F.

Title: Albert Winsemius: De Nederlander achter de BV Singapore

Issue Date: 2020-11-19

DEEL VI De derde fase van Winsemius' Singapore

Dit Deel beschrijft niet alleen zaken waarin Winsemius heeft kunnen excelleren, maar ook ideeën en projecten die hij niet heeft kunnen realiseren. Daarnaast brengt de beschrijving van deze fase, voorafgaand aan zijn afscheid van Singapore, verwondering over Winsemius' politieke invalshoek; zijn invloed op de 'BV Singapore' wordt nu nog duidelijker en begrijpelijker. Een filosofische vraag sluit dit onderzoek af: is Winsemius ook verantwoordelijk voor de huidige geestesinstelling van Singapore, voor de tevredenheid van zijn inwoners?

Samen met de regering van Singapore heeft Winsemius fases een en twee afgewerkt. Fase een heeft tien jaar in beslag genomen en fase twee ongeveer net zoveel tijd. Allerminst eenvoudige opgaven, zoals Winsemius kort en bondig bevestigt in het interview uit 1982:

Singapore has basis to industrialise and attain full employment in ten years for phase I. Phase II extended beyond manufacturing i.e. services such as tourism and finance would take 5 or more years. Had to break Singaporeans' village mentality to become global. Surprised at reaching full employment in short period of time in spite of British withdrawal.¹²⁷⁹

Het oorspronkelijke doel van volledige werkgelegenheid is rond 1970 bereikt. Fase twee, de razendsnelle economische ontwikkeling van Singapore in de jaren zeventig, geeft adviseur Winsemius zelfs aanleiding om na te denken over zijn taak 'in den vreemde'. Hij vindt dat zijn advies eigenlijk niet meer zo nodig is; in Singapore is nu genoeg 'eigen' competentie beschikbaar. Singapore's politici, met hun vakkundige ambtelijke staven, kunnen zijn taak overnemen en de toekomstige ontwikkelingen verder goed begeleiden.

In 1976 vraagt hij Lee Kuan Yew om van zijn post ontheven te worden.¹²⁸⁰ Lee vindt echter dat een adviseur die niet middenin de dagelijkse beslommeringen staat voor Singapore van groot belang blijft. Vandaar dat, naar Lee's wens, Winsemius en Singapore net als de afgelopen vijftien jaar gewoon doorgaan. De nieuwe fase drie betekent voor Winsemius wederom twee, soms drie keer per jaar voor een paar weken naar Singapore op en neer vliegen, soms vergezeld van zijn vrouw of dochter Aukje. Besprekingen voeren met ministeries en ambtenaren, Hon Swee Sen, Lee Kuan Yew, Goh Keng Swee, I.F. Tang, Devan Nair en anderen een spiegel voorhouden, financiële prognoses, budgetten en jaarplannen bestuderen, becommentariëren en liefst ter plaatse zelf corrigeren. Het verhaal 'Albert Winsemius: de Nederlander achter de BV Singapore' is nog niet gelopen.

¹²⁷⁹ Ibidem, Dr. Albert Winsemius, Summary Transcript.

¹²⁸⁰ *National Archives of Singapore, Oral History Centre*, Dr. Albert Winsemius, band 17.

Nu Winsemius het over deze verschillende fasen van ontwikkeling heeft verslijnt de zoveelste overeenkomst tussen Nederland en Singapore. In de afgelopen Delen is herhaaldelijk teruggerepen op de economische geschiedenis van Nederland na de Tweede Wereldoorlog en wordt de aangetroffen situatie vergeleken met de ontwikkeling van Singapore na 1960. Dit kan ook gedaan worden voor de diverse fasen van ontwikkeling van de twee betreffende landen. In paragraaf 49 is deze parallel verder uitgewerkt omdat in deze fase drie van de Winsemius-geschiedenis van Singapore een interessant maar evenzeer problematisch fenomeen zich aandient: Winsemius, ondanks dat hij alle ervaring uit de naoorlogse Nederlandse jaren meegenomen heeft, slaat een verkeerde weg in. Hij bekennt later, “*I got frightened*”.¹²⁸¹

Ondanks alle manmoedigheid en bewezen status blijkt dat ook Winsemius slechts een mens is. Net als in het huidige moderne jaar 2020, met een COVID-19 pandemie dat menselijke uitingen en technieken machteloos maakt, schrikt Winsemius in 1973 terug van de geforceerde weg die Singapore moet ingaan. Kan hij zijn voorgestelde verhoging van het loonniveau dan toch als redmiddel blijven poneren? Gaat zijn *track record* nu verraden worden door economische erupties, die hij in een dergelijke vorm nog nooit heeft ontmoet? Hoe lang kan hij progressie blijven ondersteunen als een economisch debâcle zich presenteert?

~

Maar eerst komt de SER van Singapore aan de orde, de *National Wages Council* (NWC), het tussen 1972 en 1976 implanteren van een overlegorgaan binnen autoritair, autocratisch Singapore. Een nieuwe werkwijze, gebaseerd op een van de belangrijkste Nederlandse processen van vreedzame dialoog dat het woord ‘polderen’ meekrijgt, het compromis zoeken. Dit ‘tripartiete polderen’ van Singapore is een honderd procent Winsemius inbreng, met de bijzondere kanttkening dat het implanteren van de NWC tot een van de schamele momenten in de geschiedenis van Singapore behoort die op naam van Winsemius staat.

Alhoewel, strikt genomen, is het natuurlijk correct dat bij het overlijden van Lee Kuan Yew in 2015 een groot deel van de eer naar de zojuist overledene gaat. Het is tenslotte Lee Kuan Yew “[*Who*] tamed labour unions. He put them on a path of a cooperative relationship with the ruling party and employers”.¹²⁸²

¹²⁸¹ *Singapore Monitor*, 26-02-1984.

¹²⁸² *The Straits Times*, 24-03-2015.